

Rakenteellisen sosiaalityön vuosikertomus 2025

Keski-Pohjanmaan hyvinvointi- ja tulevaisuuslautakunta 26.05.2026
2348/00.02.02/2026

Valmistelija

Kehittämispäällikkö Tuija Tuorila, tuija.tuorila@soite.fi

Rakenteellisella sosiaalityöllä on sosiaalihuoltolain 7 §:n mukaan huolehdittava sosiaalista hyvinvointia ja sosiaalisia ongelmia koskevan tiedon välittymisestä ja sosiaalihuollon asiantuntemuksen hyödyntämisestä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Tavoitteena on tuottaa, koota ja tulkita tietoa, jota ei muulla tavoin saada. Raportti sisältää tietoa rakenteellisen sosiaalityön toteutuksesta vuonna 2025.

Asiakastyöstä nousevan tiedon ja vuoden 2025 sosiaalisen raportoinnin kautta saatujen havaintojen perusteella on todettu, että alueen väestön asumisen, terveyden ja toimintakyvyn haasteet ovat lisääntyneet. Ikääntymisen myötä heikentyneen liikkumiskyvyn omaavilla on enenevässä määrin vaikeuksia hoitaa itse asioitaan, sillä julkinen-/palveluliikenne ei riitä aina kattamaan tarvetta ja liikkumisen tuen palvelujen kriteerit eivät useilla täyty. Muuttoliikettä on myös edullisen asumisen perässä pois taajamista ja tämän myötä asuntokunnan asioiden hoitaminen voi vaikeutua, jos sillä ei ole käytettävissä autoa.

Asukkailla, joilla on vakavia mielenterveyden ja osin myös päihteiden käytön haasteita, voi olla vaikeuksia päästä hoidon tarpeen arviointiin ja hoidon piiriin silloin, kun vastaanotolla asiointi ei onnistu. Tämä korostuu etenkin tilanteissa, joissa henkilön toimintakyky on heikentynyt, sairaudentunto puuttuu tai avun vastaanottaminen on haastavaa. Hoitosuhteen puuttuessa asiointi alkaa perusterveydenhuollosta, mutta kaikki asiakkaat eivät kykene asioimaan siellä edes tuetusti. Psykiatrisen arvion järjestäminen voi olla haastavaa tilanteissa, joissa henkilö ei sitoudu arviointiin. Tämän vuoksi tilanteet voivat pitkittyä ja lisätä huoli-ilmoituksia sekä kuormittaa palvelujärjestelmää.

Yli 65-vuotiaiden mielenterveys- ja päihdeongelmat ovat kasvussa, mutta heille soveltuvia palveluja ja asumisratkaisuja tarvittaisiin enemmän. Erityisesti kotiin vietävät ja kuntouttavat palvelut sekä sopivat asumisvaihtoehdot ovat riittämättömiä. Tämä lisää kotona asumisen vaikeuksia ja kuormittaa palvelujärjestelmää. Työikäisten moninainen päihdekuntoutustarpeisiin vastataan parhaiten kehittämällä palveluprosesseista ja ohjauksesta entistä selkeämpiä ja yhtenäisempiä. Näiden vahvistaminen voi nopeuttaa kuntoutukseen pääsyä, parantaa palvelujen vaikuttavuutta ja tukea oikea-aikaisen avun toteutumista. Tavoitteena on kehittää yhtenäisiä toimintamalleja, vahvistaa vastuutyöntekijän roolia sekä lisätä sujuvaa monialaista yhteistyötä.

Vuosiraportin avulla nostetaan tarkasteluun hiljaisia signaaleja ja tietoa Keski-Pohjanmaalla vahvistuvista kehityssuunnista. Vuosiraportti auttaa alueen päättäjiä ja viranhaltijoita miettimään esille nostettujen ongelmien laajuutta, tärkeyttä ja mahdollisia uusia ratkaisuehdotuksia. Tavoitteena on, että pitkällä tähtäimellä vuosiraportti myös antaa taustatietoa päätöksenteon tueksi ja osaltaan ohjaa työntekijöiden työn suuntaamista ja asioiden huomioimista työssä.

Rakenteellisen sosiaalityön vuosiraportti 2025 on liitteenä.

Päätösehdotus

Hyvinvointi- ja tulevaisuuslautakunta merkitsee rakenteellisen sosiaalityön vuosiraportin 2025 tiedoksi.

Päätös